

Hij was ook konijnenliefhebber en rond de jaren 1950 exposeerde hij op de tentoonstelling van het "Neerhof-Gent" met een "Vlaamse Reus". Hij eiste dat de volgende vermelding zou opgenomen worden in de catalogus: DE VRIENDT, Ern. "Vive la Liberté" - Schoolstraat - St. Amandsberg. Dit werd dan ook prompt gedaan. Geloof het of geloof het niet, maar Ernest won met zijn Vlaamse Reus de Ereprijs.

De witte kaart bedrukt met grote letters "Prix d'Honneur - Eereprijs" die normaal op de kooi moest prijken, had Ernest weggenomen en tussen het lint van zijn strohoed gestoken en zo heeft hij fier verschillende dagen de stad rondgelopen.

Uit een fotocopie van een prentkaart die berust in het archief van de Kring blijkt dat de Roste Wasser een zeer bekende figuur was. Deze prentkaart is afkomstig van wat waarschijnlijk één van zijn klanten zal geweest zijn, een serveuse van een kriebelmuitje die een paar dagen vakantie nam in een Frans hotelletje en hem vandaar attentvol een kaartje stuurde, getekend "Malou Wapy" (het mens zal zeker nooit gedroomd hebben dat haar naam nog eens zou verschijnen in "Ghendtsche Tydinghen"). Als bestemming had zij geschreven:

Rose Was
La Liberté
Mont St-Amand

Het kaartje kwam natuurlijk toe!

Voor zover ons bekend, zijn er geen artikels verschenen over de Roste Wasser alhoewel het ons onwaarschijnlijk voorkomt dat dit niet zou gebeurd zijn.

Wèl bestaat er een "kluchtige tweespraak" van Leo Wageneire en zijn vrouw, getiteld "De Roste Wasscher komt zat naar huis". Dit is opgenomen op een 78-toerenplaatje dat dateert van rond de jaren 1933-34. Merk "Broadcast" N° B 2005 -Diameter: 20 cm. "Fabriqué en Belgique (en dit zal ook wel herinneringen wakker roepen bij onze oudere lezers) par la Cie VOCALION CHANTAL (Moeremans)", destijds gevestigd op de Grote Huidevettershoek.

Wij danken hartelijk volgende leden die ons door toezending van inlichtingen behulpzaam geweest zijn bij het opstellen van deze fiche: de Heren O. Depraet, M. Deruelle, G. Hebbelynck, F. Odberg en P. Vlieghe.

H.C.

* * * * *

VRAAG EN ANTWOORD

VRAAG NR. 43 van Dhr. Ch. Fassin

Alvorens er op het Graaf van Vlaanderenplein parkeerplaatsen werden aangelegd vond men er twee bronzen beelden: "Excelsior" en de "Stervende Gladiator" en ook het gedenkteken van Graaf Oswald de Kerckhove de Denterghem.

Door welke kunstenaars werden deze beelden ontworpen, wanneer werden ze opgericht en waar bevindt zich nu het gedenkteken (de twee bronzen beelden vonden een onderkomen in het Zuidpark).

VRAAG NR. 44 van Dhr. Ch. Fassin

In de bijzonder interessante tentoonstelling "Gent Gisteren" vond men er onder het n° 101 een foto van een wapenschouwing van de Burgerwacht op de Botermarkt. Op welke datum had die wapenschouwing plaats en ter wiens eer?

ANTWOORD OP VRAAG NR. 33 van Dhr. J. Van Waesberghe door Mevr. Van Geluwe-Eggermont.

De Scheldegotiek (eerste helft XIIIe eeuw). Over het algemeen verstaat men onder de naam "Scheldegotiek" een geheel van bouwkundige elementen die zich vanaf het einde van de XIIe eeuw te Doornik en in het Graafschap Vlaanderen bij de kerken voordoen, en die men ook kan aantreffen in twee Noordfranse bouwscholen: de Romaanse Normandische en de vroege Gotische Champagnese. Het is van belang er op te wijzen dat de Doornikse kalksteen, ter plaatse gehouwen en gebeeldhouwd, via waterwegen naar het Graafschap Vlaanderen en zelfs verder werd uitgevoerd. Dit verklaart de vormeneenheid van deze stijl, waarvan de naam de belangrijkste rol van de Schelde voor de verbreiding ervan aanwijst.

De bestanddelen die deze bouwgroep van de andere scholen in de Nederlanden onderscheiden zijn de volgende:

1. De vrij gedrongen rondzuilen zijn samengesteld uit trommels en worden bekroond met een kapiteel dat met gestileerde planten is versierd, het zogenaamd krul- of knopkapiteel.
2. De schei- en vieringsbogen geven eenzelfde gedrongen indruk. Doorgaans zijn hun profielen zeer eenvoudig, vooral tijdens het eerste kwart van de XIIIe eeuw.
3. Tussen de scheibogen en de bovenlichten is in de muurdikte een inwendige rondgang uitgespaard, het triforium. Dit verschilt van de andere Gotische vormen door een afwisseling van steunen, waarvan het ritme om en om bestaat uit een enkelvoudige kolonnet en een pijlertje dat tussen twee kolonnetten is gevat.
4. Voor de bovenlichten is een uitwendige loopgang in de dikte van de muur uitgespaard.
5. Elk bovenlicht wordt door twee stijlen in een driegroep verdeeld. Soms zijn deze stijlen en de boogjes verlevendigd met kolonnetten en rolstaven. Deze venstervormen worden "drielichten" genoemd.
6. Meestal hebben de kerken een houten tongewelf. Enkele echter kregen van meet af aan een stenen kruisribgewelf.
7. De viering wordt uitwendig geaksentueerd door een middentoren die in de meeste gevallen als lichtbron dienst doet. Doorgaans is deze toren achzijdig. De middentorens van St. Kwintens te Doornik en St. Niklaas te Gent zijn vierkantig.
8. De hoeken van de west- en transeptgevels worden door flanktoertjes afgelijnd. Nu eens zijn ze vanaf de begane grond opgetrokken, dan weer kragen ze boven hoeksteunberen uit. Eerstgenoemde bevatten een spiltrap, terwijl de andere louter decoratief zijn. In de meeste gevallen zijn ze versierd met muurkolonnetten.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 36 van Dhr. Van Waesberghe door Ir. R. Roels

Hetgeen volgt zijn wel geen anekdoten in de orthodoxe betekenis van het woord (zelfs niet in de onorthodoxe), doch ik meen dat de steller van de vraag ook wel interesse zal kunnen opbrengen voor een paar volkse liedjes rond het thema "het standbeeld van Jakob van Jakob van Artevelde op de Vrijdagmarkt" dat, zoals gekend op een grandiose wijze werd ingehuldigd op 14 september 1863, dus circa 110 jaar geleden. Beide liedekens, te zingen op de wijze van " 't Zijn de jongens van Gent" werden in première gepubliceerd in Snoeck's Almanach 1863 en in Snoeck's Almanach 1864. Daar Snoeck's Almanach in feite een soort exponent vormde van de diverse reakties van de man in de straat op allerlei feiten en gebeurtenissen uit het stadsleven, en de typische "Snoeckiaanse" gedichtjes en liedjes de vorm waren waarin uiteindelijk talrijk van die gentse gebeurtenissen culmineerden, mogen wij deze twee liedjes wel als revelant voor die tijdsgeest aanzien. Het eerste "Jaek van Artevelde" ontstond nadat beslist werd een standbeeld op te richten, terwijl het tweede "Hij staet er" het licht zag toen onze Tjôk goed en wel op zijn hoog voetstuk stond. We laten ze volgen in de originele spelling.

Jaek van Artevelde

1. Na lang wachten en te vragen
 Wordt eyndelijk den gentschen held,
 Den luyster van ons vroeger dagen,
 Toch op den Vrijdagmerkt gesteld.
 Hij staet er binnen jaer,
 Ons braven Artevelde,
 Die zich te pande stelde
 In 't heetste van 't gevaer.
 Ons braven Artevelde
 Die staet er binnen jaer.
2. Hij had een dieren eed gezworen
 Tot heyl van 't vlaemsche vaderland,
 En daer hij was uyt 't volk geboren,
 Deed hij zijn dieren eed gestand.
 Hij staet er binnen jaer, enz.
3. De Franschen rolden hunnen matten
 En vonden rap in hem hun baes.
 Hij wilde geene vreemde ratten
 Zien knagen aen den vlaemschen kaes.
 Hij staet er binnen jaer, enz.
4. En kwamen vijandlijke troepen
 Hier in ons land, dan zou ons Jaek
 Den Leeuw van Waterloo eens roepen,
 Die tweeën hebben geen vaek.
 Hij staet er binnen jaer, enz.
5. Hij ziet met liefd'op ons ter neder.
 O gij die nu ons bazen zijt,
 Gij geeft ons Artevelde weder,
 Bezorgt ons ook zijn goeden tijd.
 Komt die ook binnen jaer
 Met onzen Artevelde
 Die zich te pande stelde

In 't heetste van 't gevaer?

Lang lève ons Artevelde!

Hij staet er binnen jaer.

Hij staet er

Daer staet ons goeden Jaek,

Ons braven Artevelde

Die 't al te pande stelde

Voor Vlaenderen en zijn zaek.

Daer staet ons Artevelde,

Ons brave, goede Jaek!

1. 't Heeft lang geduerd, Snoeck deê zijn beste,

Hij heeft voor 't standbeeld straf gewerkt.

Maer al die moed heeft, wint op 't leste:

Hij staet toch op de Vrijdagmerkt.

Daer staet ons goeden Jaek, enz.

2. Waar Keizer Karel stond te pronken,

Daer staet nu onzen vlaemschen held.

De Keizer is in 't niet verzonken,

Da' komt van al da' boos geweld.

Daer staet ons goeden Jaek, enz.

3. Als wij vertroosting moeten zoeken,

Of zucht ons Vlaenderen in de smert,

Wij gaen eens onzen Jaek bezoeken,

Hij spreekt ons weder moed in 't hert.

Daer staet ons goeden Jaek, enz.

4. Blijft vree en heyl voor Vlaenderen blinken,

Vergaet ons hoop in geen rook,

Dan mogen wij een pintje drinken.

Wel! onzen Jaek die mogt dat ook.

Daer staet ons goeden Jaek, enz.

5. Zoo dus, niet achteruit geweken

En hert aen hert in broederband...

Op Gent en op de Vlaemsche streken

Reikt Jaek een gulle vaderhand!

Daer staet ons goeden Jaek, enz.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 41 van W. Vlerick door M. Steels

Een volledig nummer van Ghendtsche Tydinghen zou zeker onvoldoende zijn om op de gestelde vraag te antwoorden.

We willen ons beperken tot een drietal mededelingen.

1. V. Fris schrijft in zijn Histoire de Gand: Le 26 juin l'Empereur Joseph II avait interdit les inhumations dans les cimetières autour des églises; le magistrat créa deux cimetières à la chaussée de Termonde et à la porte de Bruges, et l'abbé de St. Pierre transporta le sien hors de la porte de la Colline; quant aux cimetières désaffectés entourant St. Jacques, St. Michel et St. Nicolas, ils servirent en partie à élargir les places voisines.

2. In de Gazette van Gend van 1 mei 1842 vonden we de volgende mededeling: Bij het verrichten van de delvingen achter de St. Baafskerk, ter plaats van het gewezen kerkhof, waar op men nu

het nieuw paleis van de bisschop bouwt, heeft men dezer dagen een pot met oude geldspeciën gevonden. De pot was gebroken en de toestand, waarin de penningen zich bevonden, doet veronderstellen, dat ze reeds lang in de grond gebleven zijn. We hebben niet vernomen welk slag van geldspeciën het was. Men delft nu maar weinig doodsbeenderen meer uit. In plaats van de beenderen, hoofdschedels en andere overblijfsels van onze voorvaderen te zien verkocht worden in de beenbranderijen om met die van koeien, paarden, zwijnen en andere dieren gebruikt te worden tot het maken van suiker, gelijk zulks in het begin is gebeurd, verzamelt men thans de doodsbeenderen en werpt men die in een put, welke men in de hof van de geestelijke koster gemaakt heeft.

3. In het werk Promenades Historiques et Topographiques dans la ville de Gand, uitgegeven bij Hoste te Gent in 1883 en zonder naam van de schrijver, maar in werkelijkheid geschreven door W. Rogghé, lezen we (blz. 141): A proximité de cet hospice se trouve le Cimetière Communal. Il occupe une superficie de 4 ha 72 a 50 ca; à l'entrée un beau portique, exécuté d'après les plans de M. le professeur Pauli. Le tympan du fronton extérieur est décoré d'un bas-relief représentant le Bien et le Mal, dû au ciseau du sculpteur Wante de Gand; celui de l'intérieur, qui représente la Mort et l'Espérance en la vie future, a été sculpté par A. Van Eenaeme, également un Gantois. Quoique le cimetière ait été inauguré en 1872, le nombre des inhumations y resta dans les premiers temps relativement restreint, à la suite d'un dissentiment survenu entre les autorités civiles et ecclésiastiques.

ANTWOORD OP VRAAG NR. 42 van W. Vlerick door H.C.

De beeltenis waarvan kwestie, is dit van de Chinees Li-Hung-Tchang. De personages die uitgebeeld werden door Hippolyte Leroy stellen staatshoofden voor die regeerden in 1907.

Voor wat Li-Hung-Tchang betreft is dit fout want in 1907 was hij Minister van Buitenlandse Zaken van China. Hij had toen wel een bezoek gebracht aan ons land, was te Brussel ontvangen geworden door Leopold II en had ook onze stad bezocht.

Leroy of zijn opdrachtgevers zullen het misschien origineel gevonden hebben in de serie ook een Chinees tussen te lappen. Een foto, niet van de beeltenis maar van de echte Li-Hung-Tchang, is te bekijken in het "May -1965"-nummer van de "National Geographic Magazine", p. 683.

* * * * *

Uit de Gazette van Gend. 12 maart 1842, Brief van een lezer.

"Gezien hebbende dat een concert wordt voorbereid, waarvan de opbrengst bestemd is voor de vrijkoop van de krijgsdienst van twee onzer stadsgenoten, de Heer Petrus van Haute, eerste cor in het orkest van de grote schouwburg en De Cock, onderscheiden leerling van onze toon- en zangkunstbewaarschool (=conservatorium) en willende deelnemen aan deze goede en loffelijke daad, verzoek ik u in uw dagblad bekend te maken, dat ik van mijn kant en gratis een dezer remplaçanten zal stellen en dat ik mij zal verge-

noegen met de opbrengst van het concert tot het aankopen van de tweede remplaçant".

Van Moorleghem
Agent van Affaires. Hoogpoort.

Het concert werd gegeven in het Casino en genoot weinig belangstelling.

* * * * *

BIBLIOGRAFISCHE SPROKKEELINGEN

1. Oost-Vlaanderen. Abdijen en Begijnhoven

Door de Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen werd ter gelegenheid van het jaar der abdijen en begijnhoven een prachtige brochure van 36 blz. uitgegeven. Onze provincie telt thans nog tien abdijen, waarvan vier te Gent en een te Drongen, en zes begijnhoven, waarvan twee te Gent en een te St. Amandsberg. Zoals alle uitgaven van de Federatie voor Toerisme is deze uitgave zeer verzorgd en smaakvol geïllustreerd. De Federatie verdient dan ook alle lof en we durven deze brochure aan onze leden warm aanbevelen. De brochure, die verkocht wordt tegen 40 F, kan besteld worden door voorafbetaling of door overschrijving op PR.nr 853.69 van de Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen te Gent. De brochure, samen met een folder, zal onmiddellijk worden toegezonden. Deze folder in kleur "Abdijen en Begijnhoven" met veertien foto's verstrekt praktische inlichtingen voor de toeristen. Brochure en folder kunnen ook bekomen worden in het provinciaal bureau voor Toerisme Kon. Maria Hendrikaplein, 27, te Gent.

2. Prof. Dr. F. De Smidt, De Kapel van de metselaarsnering in de Sint-Niklaaskerk te Gent. Gewelfschildering. Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Schone Kunsten, Jg. XXXV, nr. 26, Brussel Paleis der Academien, Hertogstraat 1, 1973.

3. P. Kluyskens, Gent en zijn begijnhoven, in: De Gentenaar, van 25 april blz. 9, 3 mei blz. 8, 8 mei blz. 9 en 15 mei blz. 9

4. V. Speeckaert, Geschiedenis van Gent, in Onze Dekenijen, nr. 2, 1973

5. 't Patershol, Mandelboekje, 16e Jg. nr. 1, april 1973

* * * * *

GENT IN DE SPIEGEL VAN ZIJN DAGBLADEN.

* In de Volksmacht van 24.3.73 lazen we onder de rubriek van de drake seint: dat de woning Stadhuissteeg nr 3 zal gesloopt worden;

* In het Volk van 5.IV.73 blz. 29 : De pastorie in het Prinsenhof die al jaren leeg staat zal onder de slopershamer vallen!

- * In het Volk van 12.IV.73: In de Kalandenstraat staat een zeer mooie antieke en merkwaardige gevel die in zijn fronton het jaartal 1714 draagt. Het is een tweewoonst: de linkerhelft is ingenomen door een antiekhandel, de andere helft is... gesloopt evenals de 2 huizen ernaast. Daar zal nu een appartement verrijzen...
Omtrent dit gehalveerd huis leze men ook Het Laatste Nieuws van vrijdag 4 mei 1973 blz. 17 en het artikel van R. Marijnissen in De Gentenaar van 25 april 1973
- * Wordt kapel van O.L.Vrouw Schreiboorn geklasseerd? in Het Volk van 12.IV.73 blz. 35
- * In de Reeks Gedenktekens te Gent, verschenen in Het Volk, noteerden we: Dr. Jozef Guislain, Ingelandyat nr. 19, 29.III blz. 19; Burgemeester E. Braun, E. Braunplein, 5.IV.73 blz. 32; Hippoliet van Peene, Peperstraat 11, 12.IV.73 blz. 31; Karel Miry, Twaalfkameren 62, 19.IV.73 blz. 35; Pierre Louys, Onderstraat 29, 26.IV.73 blz. 18; Kanunnik Triest, Bijlokehof, 3.V.73 blz. 33
- * De Provinciale prijs voor geschiedenis ging naar Emile-Christian Coppens voor zijn studie: "Paul Fredericq (1850-1920) een liberaal Vlaams intellectueel uit de 19de eeuw" zie: Het Laatste Nieuws van 5.IV.73 blz. 15
- * Piet Korrel in Het Laatste Nieuws van 30.III.73 blz. 13: Rijksuniversiteit en Higo Gent brengen "Werken van Arend de Keyser", de tweede incunabel-drukker in Oost-Vlaanderen v ter gelegenheid van de conferenties van de Hogere Europese Drukscholen, einde september 1973.
- * Ter gelegenheid van het Jaar der Abdijen en Begijnhoven verscheen in de reeks Zoeklicht op begijnhoven en abdijen: De Sint-Baafsabdij te Gent, Het Volk van 29.III.73 blz. 19
Groot-Begijnhof van Sint-Amandsberg, idem van 5.IV.73 blz. 32
De Sint-Pietersabdij te Gent, idem van 12.IV.73 blz. 34
- * B.R.T. doet literaire wandeling door Gent, zie: Vooruit van 31.III- 1.IV.73 blz. 9. Het scenario voor deze wandeling is van de hand van Bert en Hoeck en de realisator is Jules Claes.
- * In de rubriek Schilders in het Patershol lazen we een korte biografie van Geo Rombout in het Volk van 19.IV.73 blz. 35 en van Raf De Buck, in Het Volk van 26.IV.73 blz. 18

* * * * *

BIBLIOTHEEK EN ARCHIEF

- * Het Land van Nevele, jg. IV, afl. 1, 1973, 68 pp.
- * Berichten van de heemkring Scheldeveld, jg. V nr. 1, maart 1973, 8°, 14 pp.
- * De Souvereinen, jg. IV, nr. 2 april 73, blz. 33-64

118.

- * Wamblinus, 1e jg. nr. 1, 8°, 16 blz.
- * Mededelingen van de Heemkundige Kring van Mere, jg. XIII, nr.2
april 1973
- * Onze Dekenijen, nr. 2, maart-april 1973

* * * * *